

UČITELJSKA PROCJENA O HELIKOPTER RODITELJIMA I SARADNJI S NJIMA

*Prof. dr Jurka Lepičnik Vodopivec⁷⁰
Pedagoška fakulteta Univerze na Primorskem
Koper, Slovenija*

*Doc. dr Danijela Makovec Radovan⁷¹
Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani
Ljubljana, Slovenija*

*Gaja Rezar⁷²
Profesor pedagogije i diplomirani profesor engleskog jezika
Osnovna škola Glazija
Celje, Slovenija*

*Prof. dr Aleksandra Šindić⁷³
Filozofski fakultet Univerziteta u Banjoj Luci
Banja Luka, Bosna i Hercegovina*

Apstrakt: Istraživanja vezana za savremene trendove u vaspitanju djece ukazuju na izazove s kojima se sreću damašnji roditelji i sve češću pojavu tzv. helikopter (prezaštićujućih) roditelja. Učitelj, kao drugi odrasli bitan za dijete, može umanjiti i amortizovati neadekvatne roditeljske uticaje, a pretpostavke za uspješno djelovanje su prepoznavanje neadekvatnog roditeljskog stila vaspitanja i adekvatna saradnja sa roditeljima. Cilj kvantitativne empirijske studije realizovane u Republici Sloveniji na uzorku od 334 učitelja bio je pobliže ispitati perspektivu učitelja o karakteristikama vaspitanja helikopter roditelja i saradnje sa njima. Za prikupljanje podataka je korišten samostalno kreiran instrument – anketa. Statistički obrađeni podaci ukazuju na činjenice da se većina učitelja sreće s helikopter roditeljima bar jednom na godinu, adekvatno prepoznaju njihove karakteristike (dječije probleme, zadaće rješavaju sami, pretjerano brinu za sigurnost djece i često razgovaraju sa učiteljima). Rezultati studije ukazuju da učitelji iznalaži adekvatne načine saradnje sa helikopter roditeljima putem učinkovite komunikacije.

Ključne riječi: roditeljski stil vaspitanja, helikopter roditelji, saradnja učitelja s roditeljima, komunikacija

Uvod

Uticaj koji roditelji ostvaruju na dijete veoma je značajan za dječiji razvoj. On se najčešće istražuje putem roditeljskih stilova vaspitanja (Čudina-Obradović i Obradović, 2003). Roditeljski stil vaspitanja predstavlja zbir stavova prema djetetu i emocionalne klime unutar koje se odvijaju roditeljski postupci (Čudina-Obradović i Obradović, 2006), koriste li se kazne i kako, koja će djetetova ponašanja roditelj podržati i na koji način, koja ponašanja će braniti, da li je dijete u centru pažnje porodice i sl. (Šindić,

⁷⁰ jurka.lepicnik@pef.upr.si

⁷¹ Danijela.MakovecRadovan@ff.uni-lj.si

⁷² gaja.polak@gmail.com

⁷³ aleksandra.sindic-radic@ff.unibl.org

2010). S tim u vezi, može se govoriti o adekvatnim i neadekvatnim roditeljskim stilovima vaspitanja (Milivojević i sar., 2007). Roditeljska uloga se značajno promijenila zadnjih decenija (Nelson, 2010) te se sve češće uočavaju izazovi savremenog roditeljstva koji dovode do prezaštićivanja i/ili razmaživanja djece (Mucaka, 2022; Pantley, 2008; Sigman, 2011). Istaživanja ukazuju na postojanje roditeljskog prezaštićujućeg stila vaspitanja ili forme stila vaspitanja (Milivojević i sar., 2007; Šindić, 2010). Sintagma roditelj helikopter ili helikopter roditelj je novijeg datuma i dolazi sa engleskog govornog područja, a odnosi se na roditelja koji previše zaštićuje svoje dijete (Marinić i Pavičić Takač, 2017). To je zabrinut roditelj koji strepi i „lebdi“ nad svojim djetetom, „kruži“ poput helikoptera i uvijek je spremjan da riješi sve probleme svoga djeteta (LeMoyn i Buchanan, 2011). Prezaštićujući roditelj, u nastojanju da sačuva dijete od svega, previše ga kontroliše, drži *pod staklenim zvonom*, radi brojne stvari koje bi dijete moglo samo (Milivojević i sar., 2007; Mucaka, 2022). Sve to dovodi do tendencije da se djeca previše oslanjaju na roditelje i osjećaju nekompetentna. U svome kvantitativnom istraživanju Šindić (2010) uočava da prezaštićujuća forma roditeljskog stila vaspitanja predikuje najslabiji razvoj dječijih kompetencija već na predškolskom uzrastu. Neadekvatni uticaji prezaštićujućih roditelja još su prepoznatljiviji na školskom uzrastu djeteta, zatim na relaciji škola i porodica, te kroz saradnju učitelja i roditelja. Portnouy (2008) u svojoj empirijskoj studiji ukazuje na učestalu komunikaciju helikopter roditelja sa učiteljima koju inicira helikopter roditelj na različite načine i koja je često preobilna i opterećujuća za učitelje. S druge strane autor uočava tendenciju da se ovakav roditelj previše upliće u djetetove školske obaveze, preuzimajući obaveze za djetetove zadaće, projekte, rješavanje školskih problema. Rezultati istraživanja Dor i Rucker-Naid (2012) ukazuju da je ovakav roditelj suviše nametljiv učiteljima, previše se mijesha u poslove škole, nema povjerenje u nastavno osoblje, previše je kritičan, a premalo poštuje, pa učitelji takvog roditelja doživljavaju kao teret. Locke, Campbell i Kavanagh (2012) takođe uočavaju da učitelji doživljavaju veliki pritisak od strane prezaštićujućih roditelja. Autori ukazuju da zbog straha za dječiju sigurnost helikopter roditelj često ograničava dijete, ne dozvoljava mu radnje koje su dobre za dječiji razvoj, kao npr. odlazak u školski kamp, stalno žele biti s djetetom u kontaktu i sl. Polazeći od činjenice da pedagoški radnici mogu ublažiti određene propuste u roditeljskom vaspitanju ako ih blagovremeno prepoznaju (Šindić, 2010) željeli smo istražiti informisanost učitelja o prezaštićujućem roditeljskom stilu vaspitanja. Obzirom da dobra saradnja učitelja i roditelja predstavlja odličnu podršku dječijem razvoju i učenju (Ažman, 2012), a da je saradnja učitelja sa helikopter roditeljima prepuna izazova, namjera nam je bila istražiti iz ugla učitelja saradnju sa helikopter roditeljima.

Metod

Kvantitativno empirijsko istraživanje u kojem je primijenjen deskriptivni metod imalo je za cilj *pobliže ispitati perspektivu učitelja o karakteristikama vaspitanja helikopter roditelja i saradnje sa njima*.

U skladu sa istraživačkim ciljem postavljene su četiri istraživačke hipoteze. (H1) Učiteljima je poznat termin helikopter roditelji ili prezaštićujući roditelji. (H2) Učitelji su imali priliku da sarađuju sa helikopter roditeljima na radnom mjestu. (H3) Postoji razlika u učestalosti saradnje sa helikopter roditeljima kod učitelja iz redovne osnovne škole i osnovne škole sa prilagođenim programom. (H4) Učitelji primjenjuju adekvatne pristupe u komunikaciji sa helikopter roditeljima.

Ispitivanjem su obuhvaćeni učitelji redovne osnovne škole i osnovne škole sa prilagođenim programom u Republici Sloveniji. Tehnika anketiranje je poslužila u svrhu prikupljanja podataka relevantnih za istraživanje. Anketiranje je izvršeno uz poštovanje etičkog kodeksa, bilo je anonimno i dobrovljno. Nakon anketerianja realizovanog 2022/2023. školske godine dobijeno je 334 potpuno popunjениh anketa. Drugim riječima, uzorak istraživanja činilo je 334 učitelja, od čega 256 (76,6%) su učitelji redovne osnovne škole, a 78 (23,4%) učitelji osnovne škole sa prilagođenim programom. Uzorak nije bio ujednačen ni u odnosu na pol. 321 (96,1%) ispitanika su učiteljice, a 13 (3,9%) učitelji. Većina ispitanika je starosti između 31 i 50 godina (60,4%), dok je najmanje učitelja starijih od 60 godina (4,2%) (Tabela 1).

Tabela 1: Godine starosti učitelja iz uzorka

godine starosti	N	%
20-30	77	23,1
31-40	101	30,2
41-50	101	30,2
51-60	41	12,3
preko 60	14	4,2

Istraživački instrument je samostalno kreiran uz korištenje relevantne literature o prezaštićujućem roditeljskom stilu vaspitanja i faktorima učinkovite saradnje i komunikacije sa roditeljima. Sastavljen je iz 17 ajtema i iz dva dijela. Prvi dio sa tri ajtema odnosio se na osnovne podatke o ispitanicima, vezane za pol, godine starosti te radno mjesto tj. školu u kojoj su učitelji zaposleni. Drugi dio se sastojao od 14 ajtema putem kojih su prikupljeni podaci o razumijevanju pojma helikopter roditelji, te saradnji učitelja i helikopter roditelja. Detaljna uputstva, jasne i nedvosmislene tvrdnje i ajtemi doprinijele su pouzdanosti instrumenta koja je i statistički potvrđena.

Prikupljeni podaci su uvršteni u SPSS program i obrađeni uz pomoć deskriptivne statistike. Dobijeni rezultati su predstavljeni tabelarno (Tabela 2 i Tabela 3) i putem grafikona (Grafikon 1, Grafikon 2 i Grafikon 3) radi boljeg pregleda i razumijevanja interekpretacije rezultata i diskusije.

Rezultati i diskusija

Razumijevanje pojma prezaštićujući roditelji

Učitelji koji su učestvovali u ispitivanju su izjavili da su upoznati s pojmom prezaštićujući roditelji. 150 (44,9%) učitelja smatra da može identifikovati sve karakteristike prezaštićujućih roditelja, 181 (54%) smatra da prepoznaje karakteristike prezaštićujućih roditelja ali ne baš sve, dok 3 učitelja (0,9%) misli da ne može prepoznati te karakteristike. Slično, u empirijskom kvantitativnom istraživanju (Locke, Campbell i Kavanagh, 2012) većina ispitanih radnika zaposlenih u školskim ustanovama je izjavila da je upoznata sa ovim terminom.

U Tabeli 2 dati su rezultati koji ukazuju na razumijevanje pojma helikopter roditelji kroz identifikovanje njihovih glavnih karakteristika od strane učitelja.

Tabela 2: Karakteristike helikopter (prezaštićujućih) roditelja

	Karakteristika roditelja	M	Medijan	Mod	SD
1.	Previše pomaže oko domaće zadaće, projekata i slično	4,43	5	5	0,73
2.	Sami rješavaju dječije probleme	4,32	4	4	0,724
3.	Previše brinu za sigurnost djeteta	4,18	4	4	0,77
4.	Stalno razgovaraju s učiteljem	4,09	4	4	0,77
5.	Sami biraju aktivnosti kojima će se dijete baviti u slobodno vrijeme	3,66	4	4	0,837
6.	Dozvoljava djetetu da samo bira prijatelje	2,57	3	3	0,794
7.	Daje slobodu djetetu da samo odlučuje	2,2	2	2	0,794
8.	Ima povjerenje u dijete i njegove sposobnosti	1,99	2	2	0,861
9.	Podstiče dijete da samo riješi problem	1,95	2	2	0,7
10.	Podstiče dijete da prihvata vlastitu odgovornost	1,66	2	1	0,715
11.	Podstiče dječiju samostalnost	1,62	2	1	0,732
12.	Uči dijete da prihvati posljedice svoga ponašanja	1,58	1	1	0,692

Napomene: M-aritmetička sredina; SD-standarna devijacija

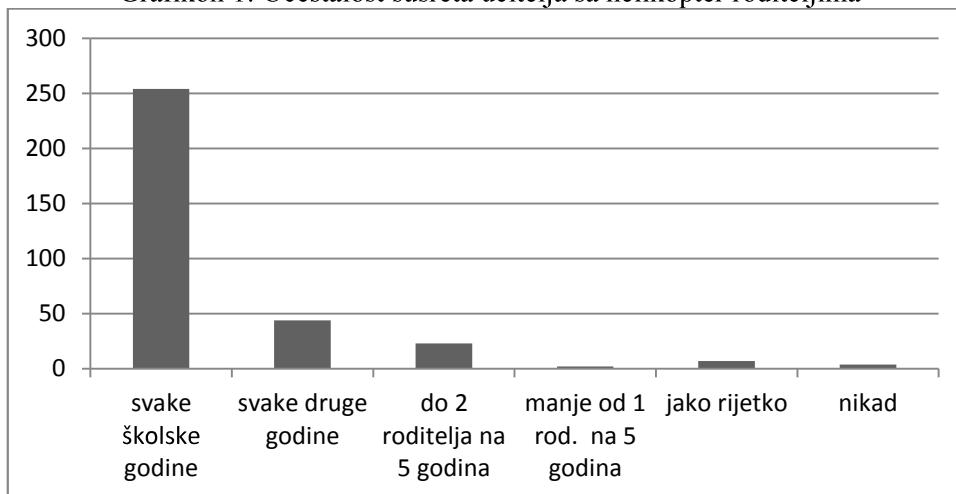
Izjašnjavajući se o prepoznatim karakteristikama helikopter (prezaštićujućih) roditelja, učitelji su na petostepenoj skali Likertovog tipa iskazali svoj stepen slaganja od 1 – potpuno se ne slažem, do 5 – potpuno se slažem. Vidljivo je da su najistaknutije karakteristike helikopter roditelja prepoznate od strane učitelja *previše pomaže oko domaće zadaće, projekata i slično* jer je aritmetička sredina podataka dobijenih iz učiteljskih odgovora najviša i iznosi $M=4,43$; zatim karakteristika da ovakvi roditelji *dječije probleme rješavaju sami* ($M=4,32$). Do sličnih rezultata, u svojoj empirijskoj studiji dolazi i Portnoy (2008) te uviđa da se roditelji često upliću u dječije obrazovanje preuzimajući ono što bi dijete trebalo samo uraditi (domaće zadaće, projekte), a dječije probleme u školi doživljavaju kao vlastitu odgovornost. Takođe, učitelji iz Slovenije uočavaju da helikopter roditelji *previše brinu o sigurnosti svoje djece* ($M=4,18$) i premalo *imaju povjerenja u djete i njegove sposobnosti* ($M=1,99$). To je povezano s njihovom prenaglašenom potrebom za kontrolom pa roditelji *biraju aktivnosti kojima će se dijete baviti u slobodno vrijeme* ($M=3,66$), te djelimično *dozvoljavaju djetetu da samo bira prijatelje* ($M=2,57$), premalo daju *slobode djetetu pri odlučivanju* ($M=2,2$) i ne *podstiču samostalnost djeteta* ($M=1,62$). Do sličnih rezultata došli su u svome istraživanju Locke, Campbell i Kavanagh (2012) uočavajući pretjeranu kontrolu i ograničenje od strane prezaštićujućih roditelja zbog prenaglašene brige za dječiju sigurnost. Takođe, slovenački učitelji uočavaju da ovi roditelji previše *razgovaraju sa učiteljem* ($M=4,09$). Slične nalaze u svojim studijama navode i Dor i Rucker-Naid (2012), te Portnoy (2008) ukazujući na pritisak i stres koji učitelji doživljavaju kroz nametljive i česte razgovore s roditeljima koji nemaju dovoljno povjerenja i uvažavanja prema učiteljima. Podaci prikazani u Tabeli 2 ukazuju i to da prezaštićujući roditelji ne podstiču dijete da *samo riješi problem* ($M=1,95$), *prihvata vlastitu odgovornost* ($M=1,66$) i *posljedice vlastitog ponašanja* ($M=1,58$). Na taj način dijete postaje nesigurno, nesamostalno, pretjerano ovisno od roditelja (Milivojević i sar, 2007) što kod njega razvija osjećaj da je nekompetentno. Nalazi empirijske studije Šindić (2010) ukazuju da se od 9 istraživanih formi roditeljskih stilova vaspitanja prezaštićujuća forma najnepovoljnije odražava na razvoj dječijih kompetencija.

Na osnovu podoataka iz Tabele 2 i njihove interpretacije, može se zaključiti da učitelji dobro identifikuju karakteristike helikopter roditelja, te da im je pojam poznat. Time je hipoteza (H1) dokazana.

Iskustvo saradnje sa helikopter roditeljima u kontekstu radnog mesta

Iz Grafikona 1 i Tabele 3 je vidljivo da većina ispitivanih učitelja, njih 254, tj. 76%, susreće bar jednog helikopter roditelja godišnje.

Grafikon 1: Učestalost susreta učitelja sa helikopter roditeljima

44 (13,2%) učitelja je izjavilo da se sreće i sarađuje s jednim helikopter roditeljem u dvije godine; 23 (6,9%) učitelja saradnju ostvaruje s jednim do dva roditelja na 5 godina; 9 (2,7%) učitelja malo ili jako rijetko ima priliku da sretne takvog roditelja. Samo 4 (1,2%) ispitanika su izjavili da nikada nisu imali

priliku da se sretnu i sarađuju sa roditeljem ovog vaspitnog stila. Obzirom da mali broj ispitanika izjavljuje da se nije susretao s helikopter roditeljem hipoteza (H2) je najvećim dijelom dokazana. Slično rezultatima ove studije, u empirijskom kvantitativnom istraživanju koje su realizovali Locke, Campbell i Kavanagh (2012) na uzorku od 128 ispitanika zaposlenih u školskim ustanovama, mali broj njih (8%) je izjavio da nije imao priliku da se sretnе i sarađuje sa helikopter roditeljem. U Tabeli 3 predstavljana je učestalost saradnje učitelja sa helikopter roditeljima tako da je moguće i uvid u učestalost susreta u kontekstu radnog mјesta.

Tabela 3: Učestalost susreta učitelja s helikopter roditeljima u dvije vrste škola

učestalost sretanja helikopter roditelja			svake školske godine	jednom u dvije školske godine	do 2 rod. u 5 godina	manje od 1 rod. u 5 godina	jako rijetko	nikad	Σ	
radno mjesto	redovna osnovna škola	N	198	31	17	2	5	3	256	
		%	77,3%	12,1%	6,6%	0,8%	2%	1,2%	100%	
	osnovna škola s prilagođenim programom	N	56	13	6	0	2	1	78	
		%	71,8%	16,7%	7,7%	0%	2,5%	1,3%	100%	
Σ		N	254	4	23	2	7	4	34	
		%	76%	13,2%	6,9%	0,6%	2,1%	1,2%	100%	

Da bi se utvrdilo postoji li razlika zastupljenosti prezaštićujućeg roditeljskog stila vaspitanja kod roditelja djece sa i bez razvojnih poteškoća, upotrebljen je Kullbachov $2\bar{I}$ test jer uslovi za upotrebu Hi-kvadrat testa nisu ispunjeni (pojedinačnih frekvencija manjih od 5 ne smije biti).

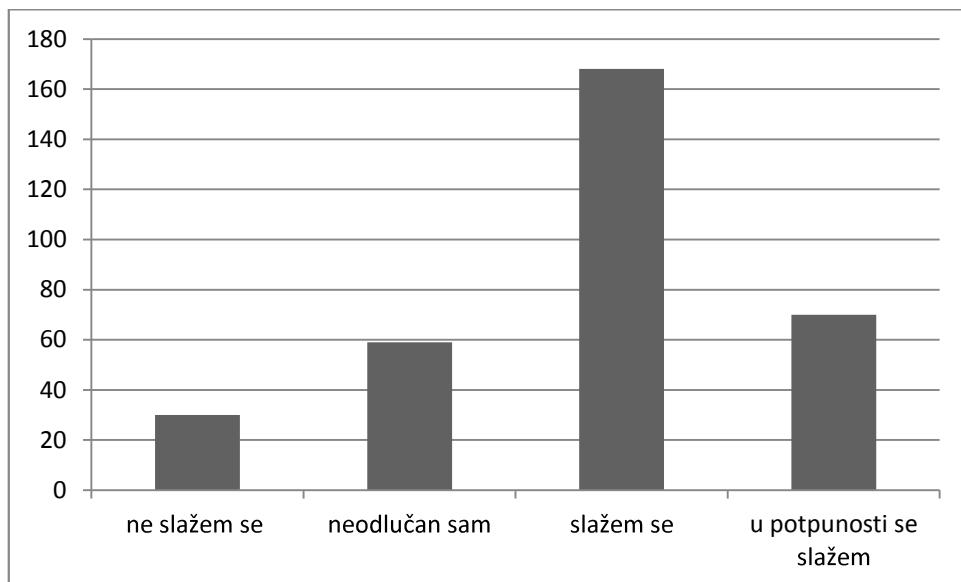
Obzirom da je u Tabeli 3 vidljiva učestalost susreta ispitanika sa prezaštićenim roditeljima u zavisnosti od radnog mesta, na osnovu prikazanih podataka evidentno je da se većina zaposlenih, bez obzira na to da li radi u redovnoj školi ili školi sa prilagođenim programom, susreće sa helikopter roditeljima bar jednom svake školske godine. Takođe rezultat Kullbachovega $2\bar{I}$ testa ($2\bar{I}=2,402$; $p=0,791$) ukazuje da statistički značajnih razlika u učestalosti sretanja ispitanika sa helikopter roditeljima zavisno od radnog mesta nema. Time se hipoteza (H3) može odbaciti.

Iako neka istraživanja ukazuju da roditelji djece sa zdravstvenim i/ili razvojnim problemima imaju više izazova roditeljstva u smislu pretjerane brige i prezaštićavanja (Milivojević i sar, 2007; Šindić, 2010) u ovom istraživanju rezultati ukazuju da ne postoji statistički značajna razlika u zastupljenosti prezaštićujućeg stila vaspitanja kod roditelja djece sa i bez poteškoća u razvoju.

Pristupi učitelja tokom saradnje s helikopter roditeljima

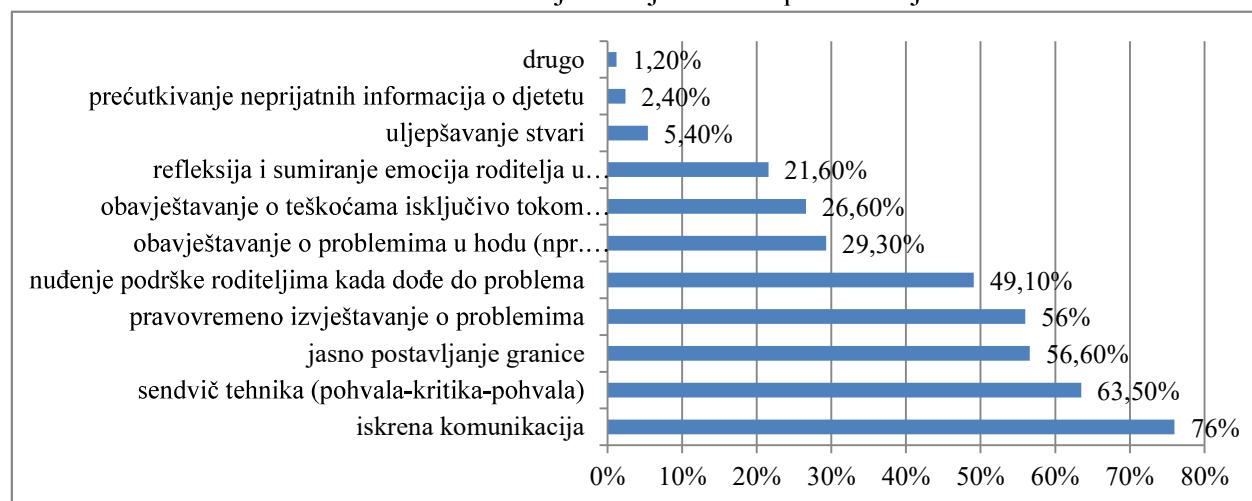
Slično rezulatima Dor i Rucker-Naid (2012), Locke, Campbell i Kavanagh (2012), Portnouy (2008) koji ukazuju na pritisak i opterećenje koje učitelji doživljavaju tokom saradnje sa helikopter roditeljima, i učitelji iz uzorka ove studije povremeno doživljavaju neugodna osjećanja tokom saradnje sa helikopter roditeljima. Rezultati prikazani grafički (Grafikon 2) ukazuju da čak 238 (71,3%) ispitivanih slovenačkih učitelja, radi zahtjevnosti saradnje sa helikopter roditeljima osjećaju pritisak, tjeskobu i brigu, dok njih 30, odnosno svega 9% izjavljuje da ne doživjava ova neugodna osjećanja u kontaktu sa helikopter roditeljima.

Grafikon 2: Povremeni doživljaj neugodnih osjećanja pri saradnji sa helikopter roditeljem

Obzirom da s roditeljima nije moguće nekomunicirati (Lepičnik Vodopivec, 1996), takođe je bitno uspostaviti adekvatnu komunikaciju tokom saradnje sa helikopter roditeljem. Premda je saradnja sa helikopter roditeljima otežana, ispitivani učitelji pronalaze adekvatne pristupe u komunikaciji s helikopter roditeljima na šta ukazuju podaci predstavljeni u Grafikonu 3.

Grafikon 3: Komunikacija učitelja sa helikopter roditeljima

Jasna i iskrena komunikacija je bitno polazište uspješne komunikacije (Newell i Jeffery, 2011). Čak 76% anketiranih učitelja je izjavilo da su prilikom komunikacije sa helikopter roditeljima iskreni, dok mali broj njih (2,4%) prečutkuju neprijatne informacije o djetetu ili uljepšavaju stvari (5,4%). Kritikovanje je uvijek neugodno (Milivojević i sar, 2007), ali će njegov negativan efekat biti ublažen u sendvič tehnici (pohvala-kritika-pohvala), a i dalje će postići svoj cilj (Van Berger, Bressler& Campbell, 2014). Čak 63% ispitanika koristi ovu tehniku pri komunikaciji sa helikopter roditeljima. Obzirom da su helikopter roditelji često nametljivi, iniciraju intenzivnu i ne uvijek bitnu komunikaciju, mješaju se u poslove škole i učitelja, nekada ne poštuju učitelje (Dor i Rucker-Naid, 2012; Portnouy, 2008) bitno je znati postupiti asertivno i postaviti jasne granice. 56,6% ispitanika ukazuje da jasno postavljaju granice helikopter roditeljima. Pravovremeno ukazivanje na određene probleme jako je značajno u procesu vaspitanja (Lepičnik Vodopivec, 1996; Lepičnik Vodopivec i Hmelak, 2021; Milivojević i sar, 2007). Više od pola ispitanika (56%) izjavljuje da pravovremeno

obavještava helikopter roditelja o problemu, 29,30% obavještava ih *u hodu* tj. čim se dese, 21,6% to radi isključivo tokom individualnih sastanaka, a 49,10% nudi podršku roditeljima kada do problema dode. Za dobru komunikaciju sa roditeljima bitna je refleksija (Lepičnik Vodopivec i Hmelak, 2021), a 21,60% učitelja izjavljuje da reflektuje i sumira roditeljske emocije u toku komunikacije. Na osnovu podataka predstavljenih u Grafikonu 3 i njihove interpretacije može se uvidjeti da ispitivani učitelji pribjegavaju adekvatnim pristupima tokom komunikacije, te je time hipoteza (H4) dokazana.

Zaključak

Helikopter (prezaštićujući) roditelji su sve češća pojava u kontekstu savremenog roditeljstva tj. roditeljskog stila vaspitanja. Rezultati kvantitativne empirijske studije realizovane u Republici Sloveniji na uzorku od 334 učitelja potvrđuju tu činjenicu i ukazuju da se većina ispitivanih učitelja sreće s helikopter roditeljima bar jednom na godinu. Uočeno je da su učitelji dobro informisani o ovoj pojavi te da identifikuju karakteristike helikopter roditelja, što im omogućava da blagovremeno reaguju i ublaže neadekvatan uticaj ovog roditeljskog stila vaspitanja na učenje i razvoj djeteta. Glavni nalaz studije ukazuje, da i pored toga što je saradnja i komunikacija sa helikopter roditeljima često stresnija i vezana za neugodnija osjećanja nego što je slučaj kod saradnje s drugim roditeljima, učitelji iznalaze adekvatne pristupe u komunikaciji sa helikopter roditeljima (iskrena komunikacija, sendvič tehnika u komunikaciji, jasno postavljanje granica, pravovremeno izjašnjavanje o problemu na različite načine, te nuđenje pomoći roditelju). Uspostavljanje dobre komunikacije i saradnje sa helikopter roditeljima ne samo da je od dragocjene pomoći njihovoј djeci, nego donosi i brojne druge prednosti. Helikopter roditelji su često društveno aktivni i vidljivi u lokalnoj zajednici, otvoreno iznose svoja mišljenja (Hiltz, 2015) i ako postanu dobri saveznici učiteljima mogu pozitivno uticati na ugled i predstavljanje škole unutar lokalne zajednice, te realizaciju različitih aktivnosti koje povezuju školu i lokalnu zajednicu.

Literatura

- Ažman, T. (2012). *Sodobni razrednik: priročnik za usposabljanje učiteljev za vodenje oddelčnih skupnosti*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
- Čudina-Obradović, M. i Obradović, J. (2003). Potpora roditeljstvu: izazovi i mogućnosti. *Revija za socijalnu politiku* (1). 45-65.
- Čudina-Obradović, M. i Obradović, J. (2006). *Psihologija braka i obitelji*. Zagreb: Goldon marketing – Tehnička knjiga.
- Dor, A. i Rucker-Naidu, T. B. (2012), Teachers' attitudes towards parents' involvement inschool: Comparing teachers in the USA and Israel. *Issues in Educational Research*, 22 (3), 246-262.
- Hiltz, J. (2015), Helicopter parents can be a good thing. *The Phi Delta Kappan*, 96 (7), 26-29.
- LeMoine, T. i Buchanan, T. (2011). Does “hovering” matter? Helicopter parenting and its effect on well-being. *Sociological Spectrum*, 31(4), 399-418.
- Lepičnik Vodopivec, J. (1996). *Med starši in vzgojitelji ni mogoče ne komunicirati*. Misch, Oblak in Schwarz.
- Lepičnik Vodopivec, J. i Hmelak, M. (2021). *Pedagoški vidiki komunikacije v vrtcu*. Koper: Založba Univerze na Primorskem.
- Locke, J. Y., Campbell, M. A. i Kavanagh, D. (2012), Can a parent do too much for theirchild? An examination by parenting professionals of the concept of overparenting. *Journal of Psychologists and Counsellors in Schools*, 22 (2), 249-265.
- Marinić, I. i Pavičić Takač, V. (2017). Roditelj helikopter (ne)potreban klark. *Strani jezici: časopis za primijenjenu lingvistiku*, 46(4), 11-36.
- Milivojević, Z., Bilban, K., Kokelj, V., Kramberg, M., Steiner, T. i Kožuh, B. (2007). *Mala knjiga za velike roditelje*. Novi Sad: Psihopolis institut.
- Mucaka, I. (2022). Pregled suvremenih izazova u roditeljstvu. *Suvremena psihologija*, 25(1), 71-88.

- Nelson, M. K. (2010). *Parenting out of control: Anxious parents in uncertain times*. New York: University Press.
- Newell, S. i Jeffery, D. (2011). *Transakcionalna analiza u učionici*. Novi Sad: Psihopolis Institut.
- Pantley, E. (2008). *Roditeljska moć*. Novi Sad: Psihopolis institut.
- Portnoy, D. A. (2008), Aggressive Parent Behavior and Its Effects on School Administrators. Seton Hall University Dissertations and Theses. <https://scholarship.shu.edu/dissertations/170/>. (očitano: 17.1.2023.)
- Sigman, A. (2011). *Razmažena generacija*. Novi Sad: Psihopolis institut.
- Šindić, A. (2010). *Roditeljski stilovi vaspitanja i kompetencije djece predškolskog uzrasta*. Banja Luka: XBS.
- Von Bergen, C. W., Bressler, M. S. i Campbell, K. (2014). The sandwich feedback method: Not very tasty. *Journal of Behavioral Studies in Business*, 7.

**TEACHER'S EVALUATION OF HELICOPTER PARENTS
AND COOPERATION WITH THEM**

*Prof. Jurka Lepičnik Vodopivec, PhD
Faculty of Pedagogy, University of Primorska
Koper, Slovenia*

*Assistant professor Danijela Makovec Radovan, PhD
Faculty of Art, University of Ljubljana
Ljubljana, Slovenia*

*Gaja Rezar
Professor of pedagogy and graduate professor of English language
Elementary School Glazija
Celje, Slovenia*

*Prof. Aleksandra Šindić, PhD
Faculty of Philosophy, University of Banja Luka
Banja Luka, Bosnia and Herzegovina*

Abstract: Research related to contemporary trends in children's education point to the challenges faced by today's parents and the increasingly frequent occurrence of the so-called helicopter (overprotective) parents. The teacher, as another important adult for the child, can reduce and amortize inadequate parental influences, where the prerequisites for successful action are the recognition of inadequate parenting style and adequate cooperation with parents. The aim of the quantitative empirical study carried out in the Republic of Slovenia on a sample of 334 teachers was to examine in more detail the teachers' perspective on the characteristics of helicopter parents' upbringing and cooperation with them. An independently created instrument - a survey - was used to collect data. Statistically processed data indicate the fact that most teachers meet with helicopter parents at least once a year, adequately recognize their characteristics (they solve children's problems and homework on their own, worry excessively about children's safety and often talk to teachers). The results of the study indicate that teachers find adequate ways to cooperate with helicopter parents through effective communication.

Keywords: parenting style of upbringing, helicopter parents, cooperation between teachers and parents, communication